



Αθήνα, 21 Φεβρουαρίου 2025

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς την κυρία Υπουργό Πολιτισμού

Θέμα : Να αναδειχθούν άμεσα η βυζαντινή κρήνη κι η παλαιοχριστιανική Βασιλική στην Ξηροκρήνη Θεσσαλονίκης

Η βυζαντινή κρήνη στην Ξηροκρήνη Θεσσαλονίκης αποτελεί μοναδικό μνημείο για την πόλη. Πρόκειται για κρήνη με βυζαντινό τόξο και κεραμοπλαστικά κοσμήματα αντίστοιχα των οποίων συναντώνται σε βυζαντινούς ναούς. Αποτελεί σπάνιο τύπο κρήνης και είναι το ιστορικό τοπόσημο από το οποίο πήρε το όνομα της η συγκεκριμένη περιοχή της Θεσσαλονίκης. Όμως, παρόλο που η κρήνη αυτή κηρύχθηκε ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο το 1986, δεν είναι ορατή καθώς βρίσκεται σε ακάλυπτο χώρο πολυκατοικίας, χωρίς πρόσβαση για το κοινό, αφημένη κυριολεκτικά στην τύχη της. Η κρήνη βρίσκεται στον ακάλυπτο χώρο της οδού Διδασκαλίσσης Βασιλικής Παπαθανασίου 44.

Λίγα μέτρα πιο μακριά στην οδό Δημητρίου Μαργαροπούλου 20 στην Ξηροκρήνη βρέθηκε μια από τις τρεις παλαιότερες τρίκλιτες Βασιλικές εκκλησίες της Θεσσαλονίκης. Πρόκειται για την παλαιοχριστιανική Βασιλική της Ξηροκρήνης, η οποία συνδέεται ιστορικά με τα μαρτύρια των Πρωτοχριστιανών της Θεσσαλονίκης κατά την περίοδο της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας. Τμήματα της Βασιλικής είναι ορατά από το παρακείμενο πάρκο της οδού Σταματίου Ρεγκούκου. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα ευρήματα, μεταξύ των οποίων η κρύπτη η οποία φαίνεται να υπάρχει κάτω από τον ναό, συνδεδεμένη πιθανότατα με την περίοδο των διωγμών των πρώτων Χριστιανών. Όμως κι η εικόνα αυτού του σπουδαίου αρχαιολογικού ευρήματος δεν είναι αυτή που αρμόζει. Το οικόπεδο έχει μείνει παρατημένο και δεν υπάρχει καμία ανάδειξη του αρχαιολογικού αυτού χώρου.

Επειδή η κρήνη κι παλαιοχριστιανική Βασιλική της Ξηροκρήνης είναι δύο μοναδικά μνημεία της Θεσσαλονίκης.

Επειδή θα πρέπει άμεσα να καταρτιστεί ένα σχέδιο για την διάσωση κι ανάδειξη τους.

Ερωτάται η κυρία Υπουργός :

Υπάρχει τρόπος να διασφαλιστεί η επισκεψιμότητα στην κρήνη της Ξηροκρήνης; Θα υπάρξουν παρεμβάσεις συντήρησης της;

Η περεταίρω ανασκαφή κι ανάδειξη της Παλαιοχριστιανικής Βασιλικής της Ξηροκρήνης είναι στα σχέδια του Υπουργείου Πολιτισμού; Γιατί το μνημείο δεν είναι καταχωρημένο στην βάση δεδομένων του αρχαιολογικοί κτηματολογίου;

Η ερωτούσα βουλευτής

Μάλαμα Κυριακή